

cutting through complexity™

Bázel III oktatás

Szalai Péter, menedzser

KPMG Tanácsadó Kft.

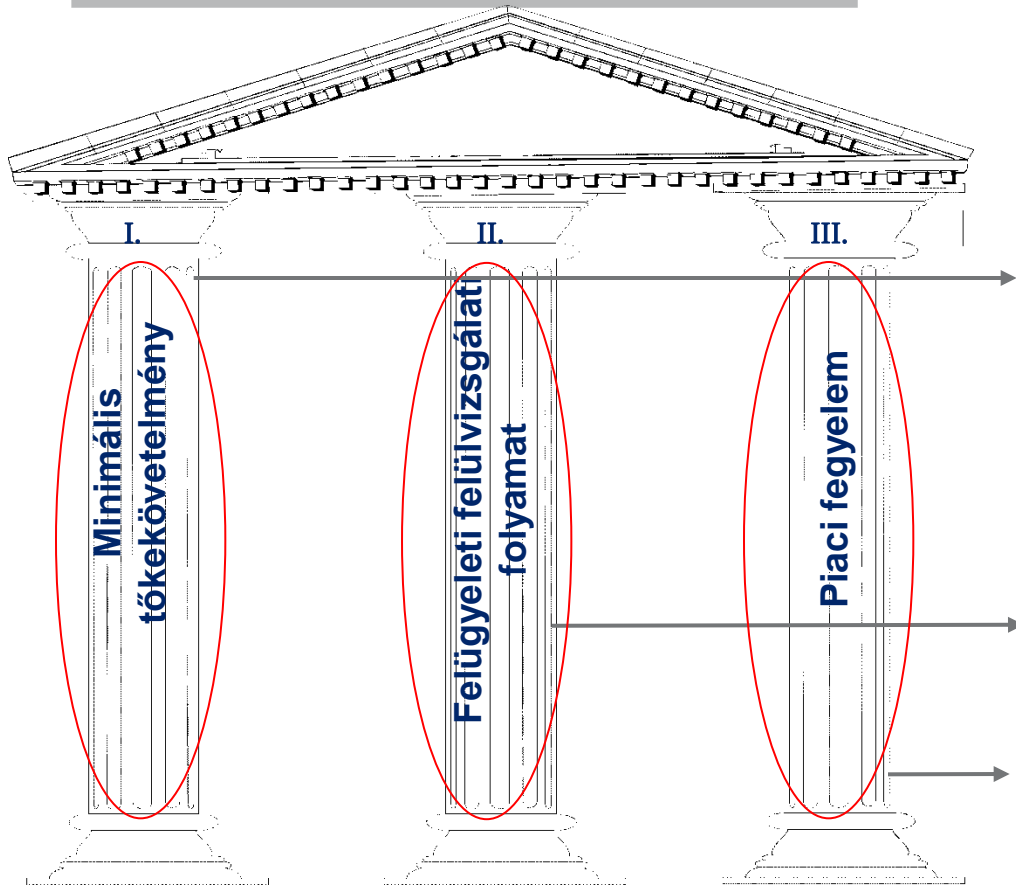
Budapest

2014. november

-
1. Bevezetés
 2. Tőkekövetelmények
 3. Helyreállítási és szanálási tervek
 4. Javaslatok az audit kapcsán
 5. Mellékletek
-

A Bazel II 1-3. pillére

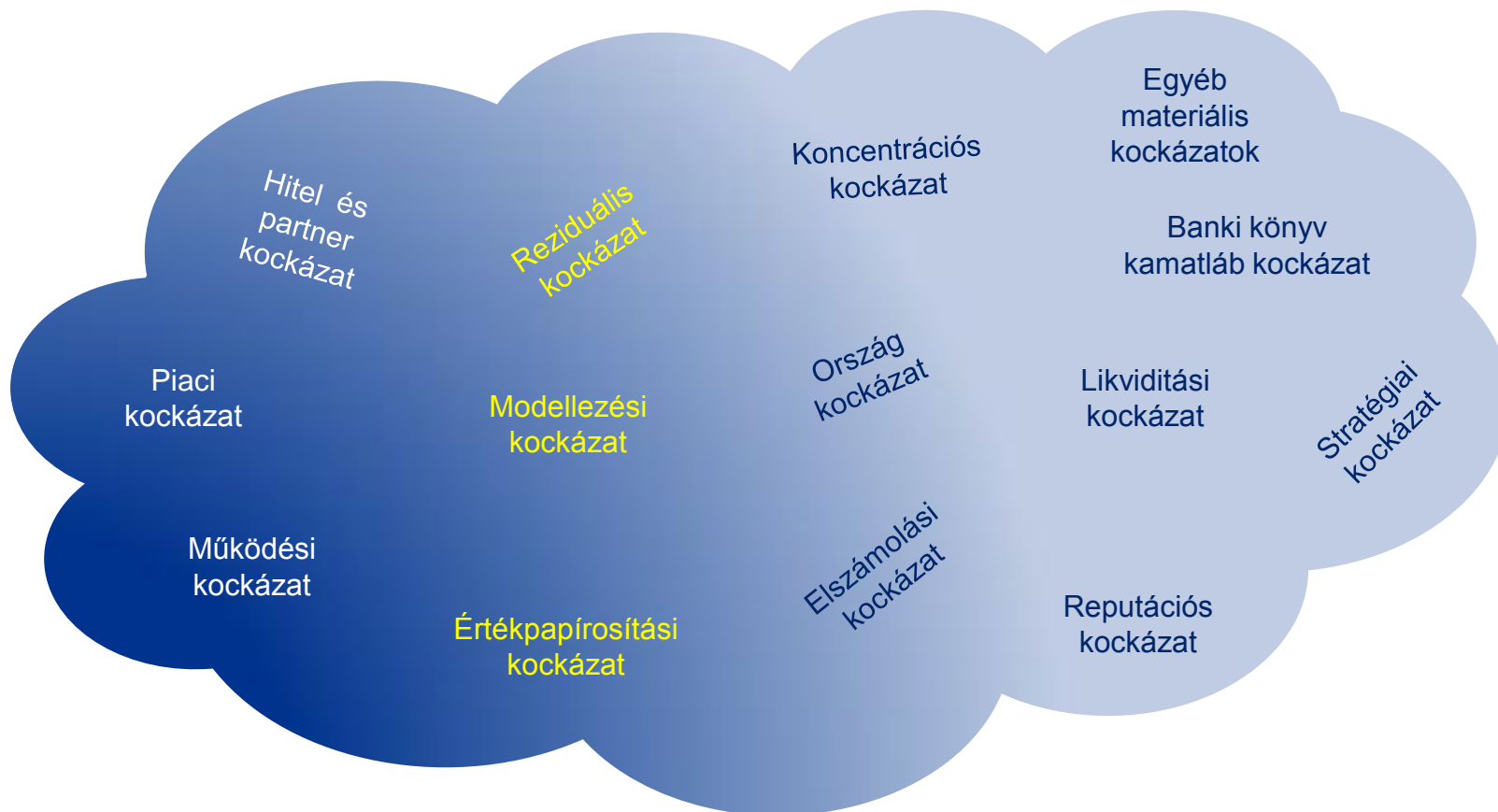

A hitel, működési és piaci kockázat esetében választási lehetőséggel

Belső tőkeszámítás (ICAAP) és felügyeleti felülvizsgálat (SREP)

Nyilvánosságra hozatali követelmények

Kockázati univerzum

1. Pillérben fedezett kockázatok

1. Pillérben nem teljesen fedezett kockázatok

2. Pillérben lefedett kockázatok

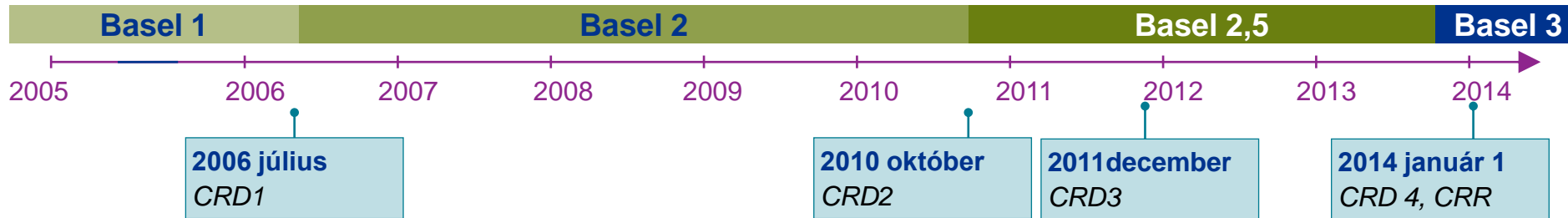
Várható veszteség

- A kitettségen elszenvedett veszteség várható értéke
- Céltartalékkal fedezve

Nem várható veszteség

- A kitettségen elszenvedett veszteség várható értéken felüli része (adott szignifikanciaszint mellett)
- Tőkeszükséglet

Az európai és Bázeli szabályozás összefüggései

A bázeli szabályozás két direktívában került átültetésre:

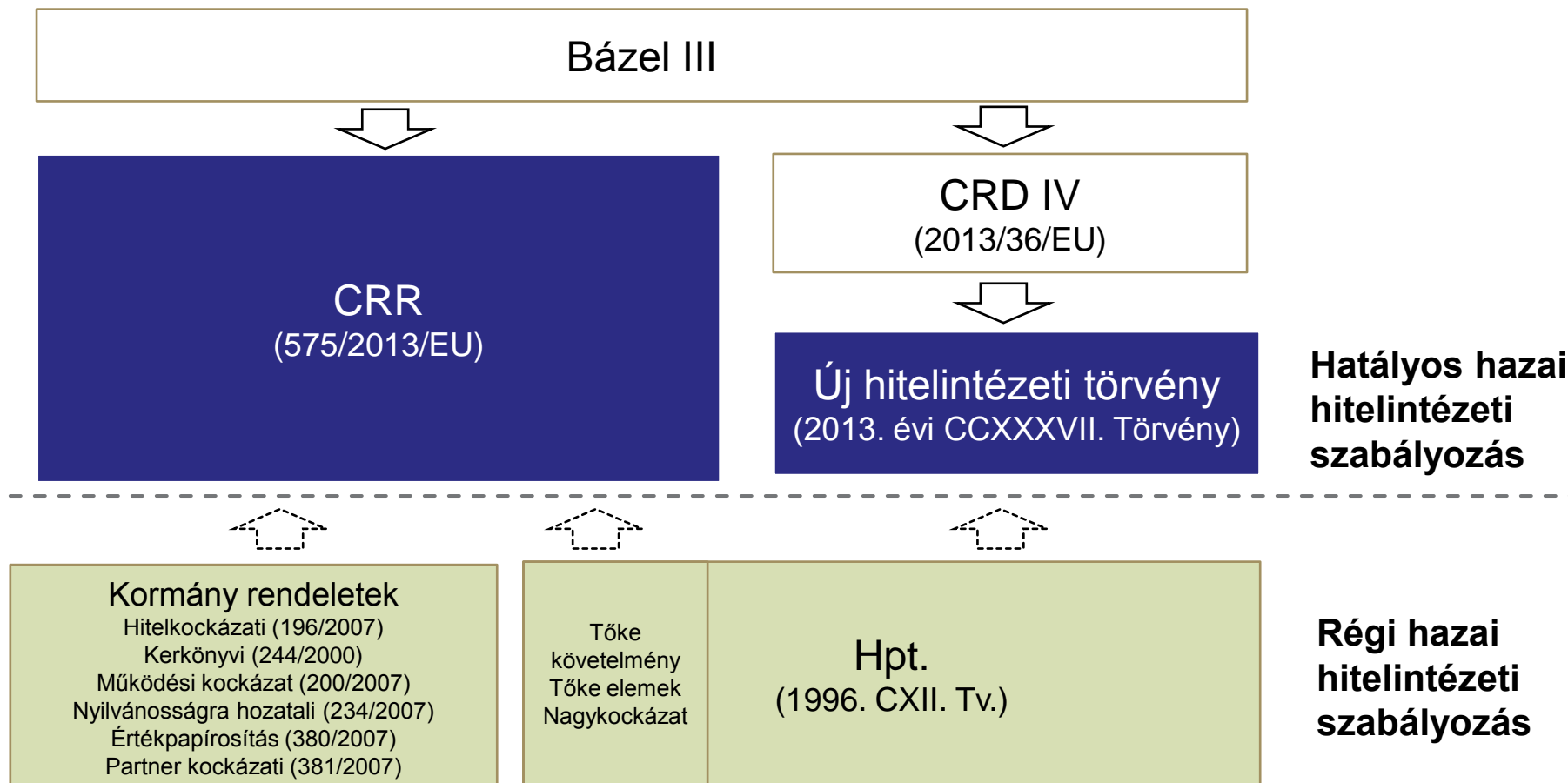
- **2006/48/EC:** ez a direktíva elsősorban a tőkekövetelmény számítását és a nyilvánosságra hozatalt szabályozza (I+III pillér).
- **2006/49/EC:** ez a direktíva elsősorban a tagállamok felügyeleteire vonatkozik (II pillér).

A CRD 2 illetve CRD 3 rendelkezései is ezekben a direktívákban kerültek rögzítésre. A direktívákat a tagállamok törvényhozása ülteti át a hazai jogrendbe, amely során bizonyos mértékig eltérhetett a direktíváktól (nemzeti diszkréciók).

A Basel III európai elfogadás során a 2006/48/EC szabályai már rendelet formájában kerültek elfogadásra, amely kötelező érvényű az összes tagállamban. A CRD IV a 2006/49/EC-t váltja ki.

Az Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBA), illetve Bizottság számos további iránymutatást (guideline), illetve sztenderdet publikál.

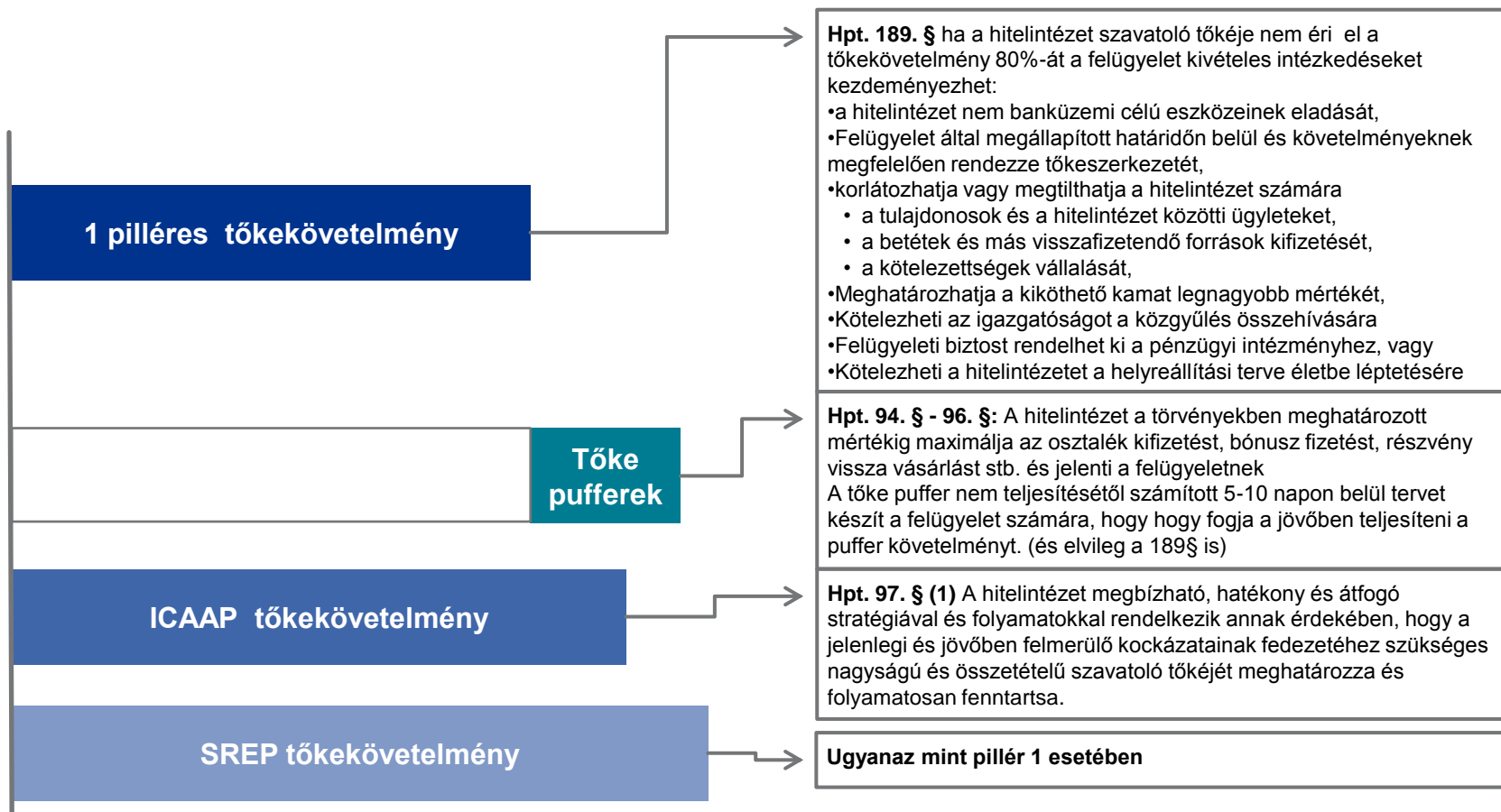
A CRR/CRD IV-es szabályozási csomag 2013. június 27-én jelent meg az EU hivatalos lapjában. A rendelkezések többségét alapvetően 2014. január 1-jétől kezdve kell a tagállamoknak, a felügyeleti hatóságoknak és a szabályozott intézményeknek alkalmazniuk.

Hpt. 79.§(2) A hitelintézet - a mindenkori fizetőképesség (szolvencia) fenntartása és a kötelezettségek teljesíthetősége érdekében - az általa végzett tevékenység kockázatának fedezetét mindenkor biztosító megfelelő nagyságú szavatoló tőkével rendelkezik, amely legalább

- az 575/2013/EU rendelet 92. cikkében meghatározott minimum tőkekövetelmény,
- a felügyeleti felülvizsgálat keretében előírt többlettőke-követelmény, valamint
- a 86-96. § szerinti kombinált pufferkövetelmény

összegének értéke azzal, hogy az összeg nem lehet kevesebb az engedélyezés feltételeként előírt legkisebb jegyzett tőke értékénél.

-
1. Bevezetés
 2. Tőkekövetelmények
 3. Helyreállítási és szanálási tervek
 4. Javaslatok az audit kapcsán
 5. Mellékletek
-

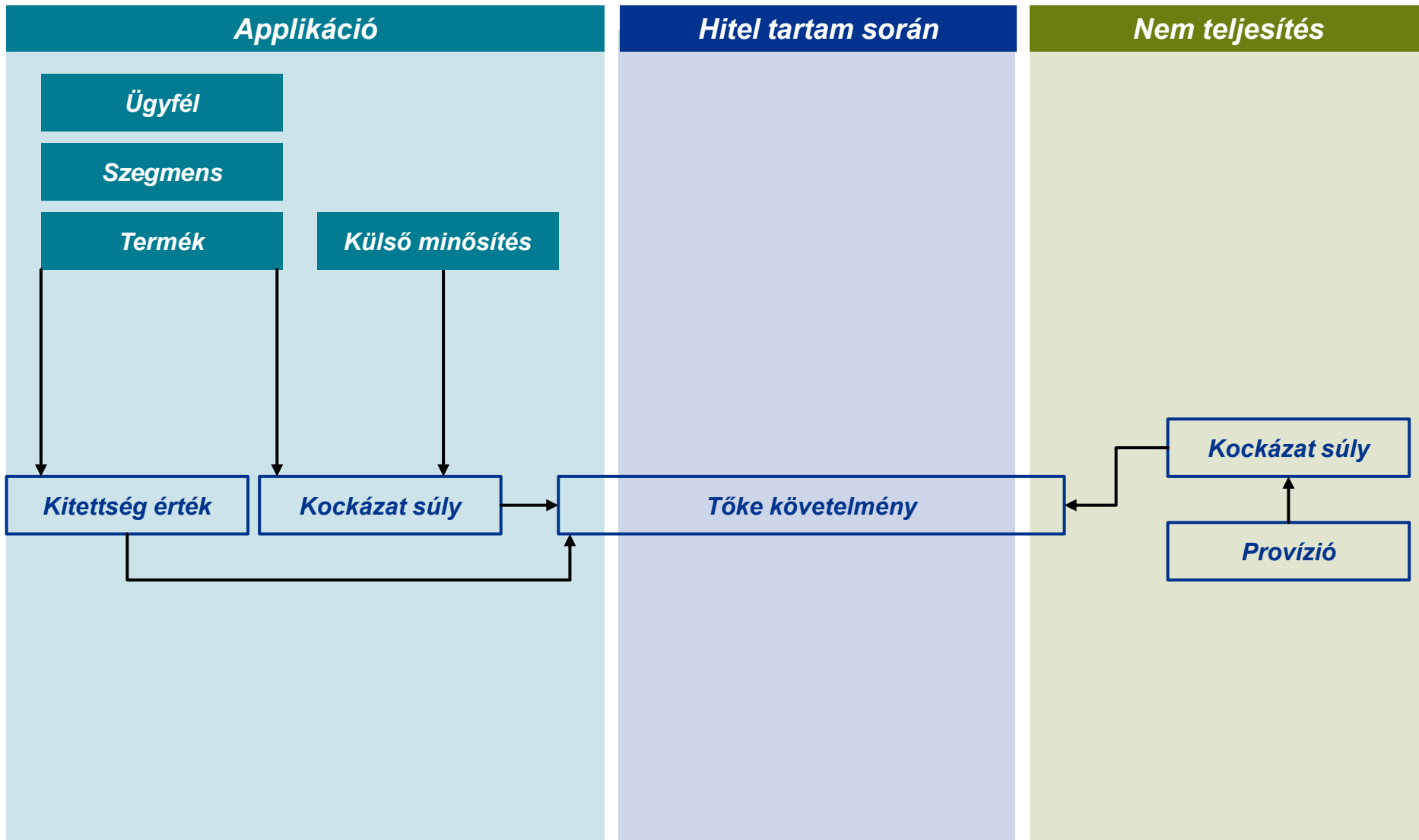
Tőkekövetelmény

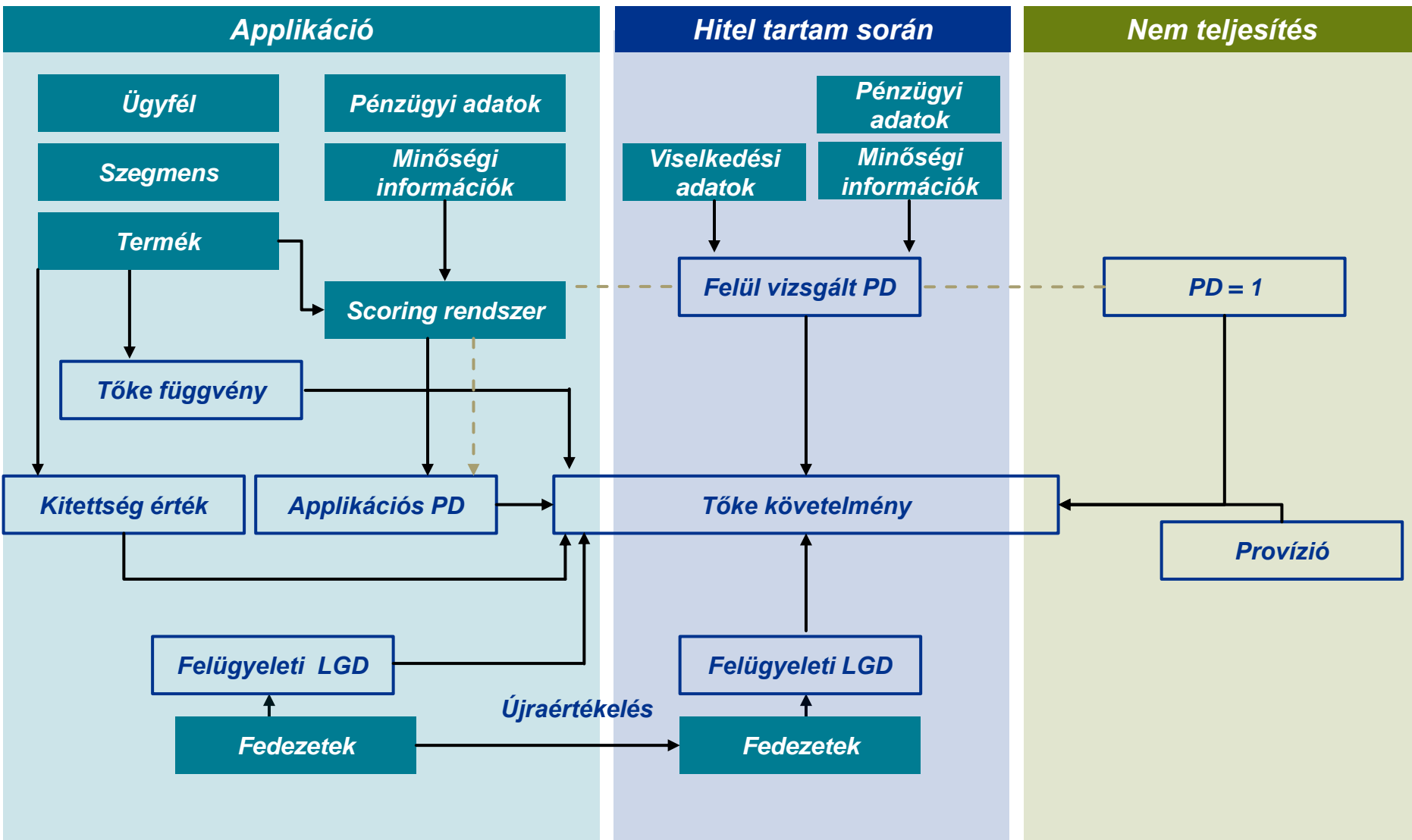
Tőkereform – áttekintés

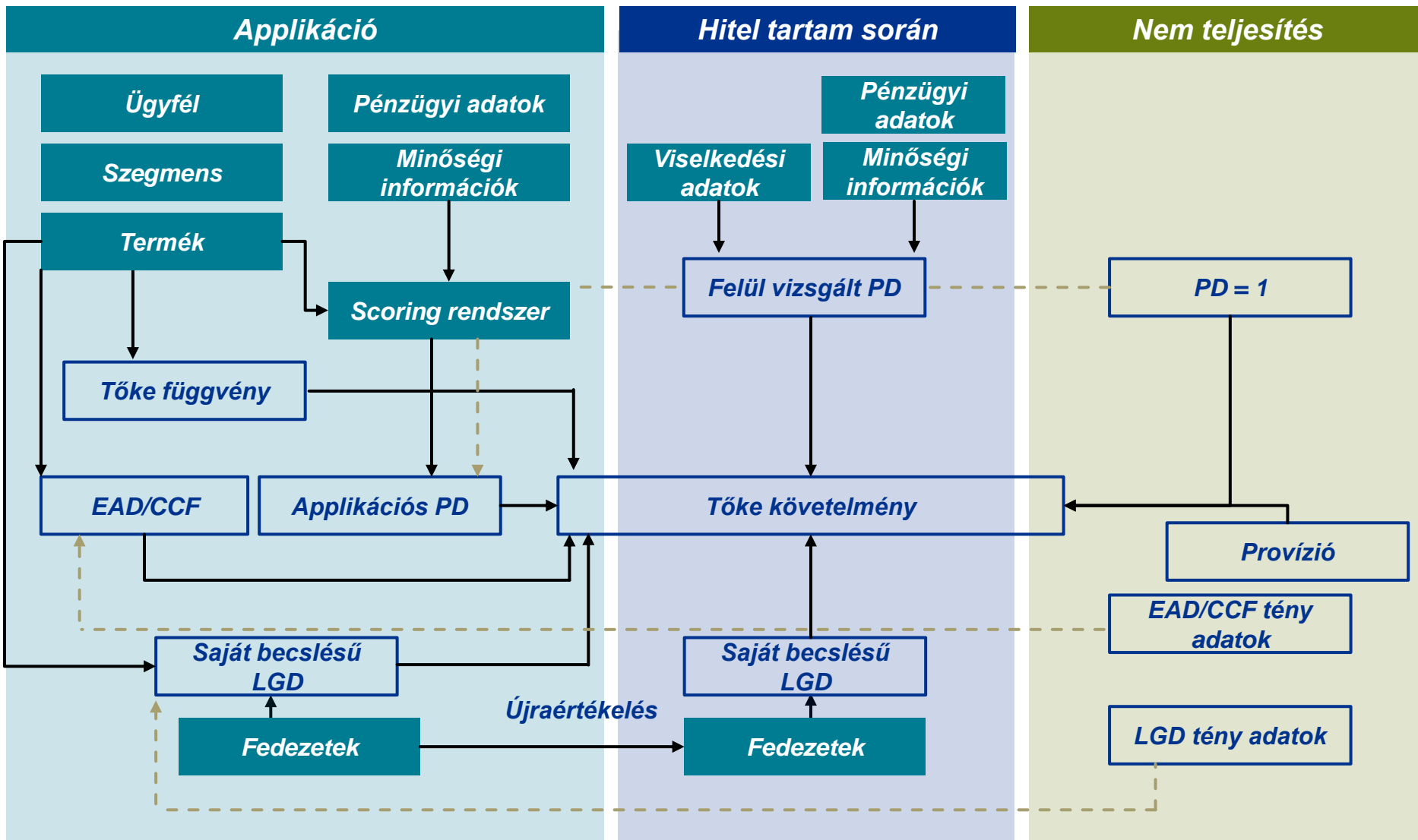

Tőkekövetelmény

Hitelkockázati módszerek (sztenderd módszer)

Piaci kockázatok

Kereskedési könyv

Banki könyv

Devizakockázat

Árukockázat

Pozíciókockázat

Koncentrációs kockázat

Elszámolási kockázat

Banki könyvi kamatláb kockázat

Jelölések:

 Belső modellek használata engedélyezett

 2. Pillér alatt kezelt

Tőkekövetelmény

Működési kockázat

Kockázat tudatosság

BIA

15% * GI

Az AMA „előszobája”

TSA

12%/15%/18% * GI

Aktív kockázatkezelés

AMA

1 év, 99.9 percentilis

Bruttó jövedelem-alapú

Kockázat alapú

„Sound practices of
ORM” (2003, BCBS)

Nincsenek további
előírások

- Bruttó jövedelem szegmentációja
- Veszteségadatok gyűjtése
- Rendszeres kockázat értékelések
- Kulcskockázati indikátorok
- Kockázati jelentések
- Dokumentált folyamatok

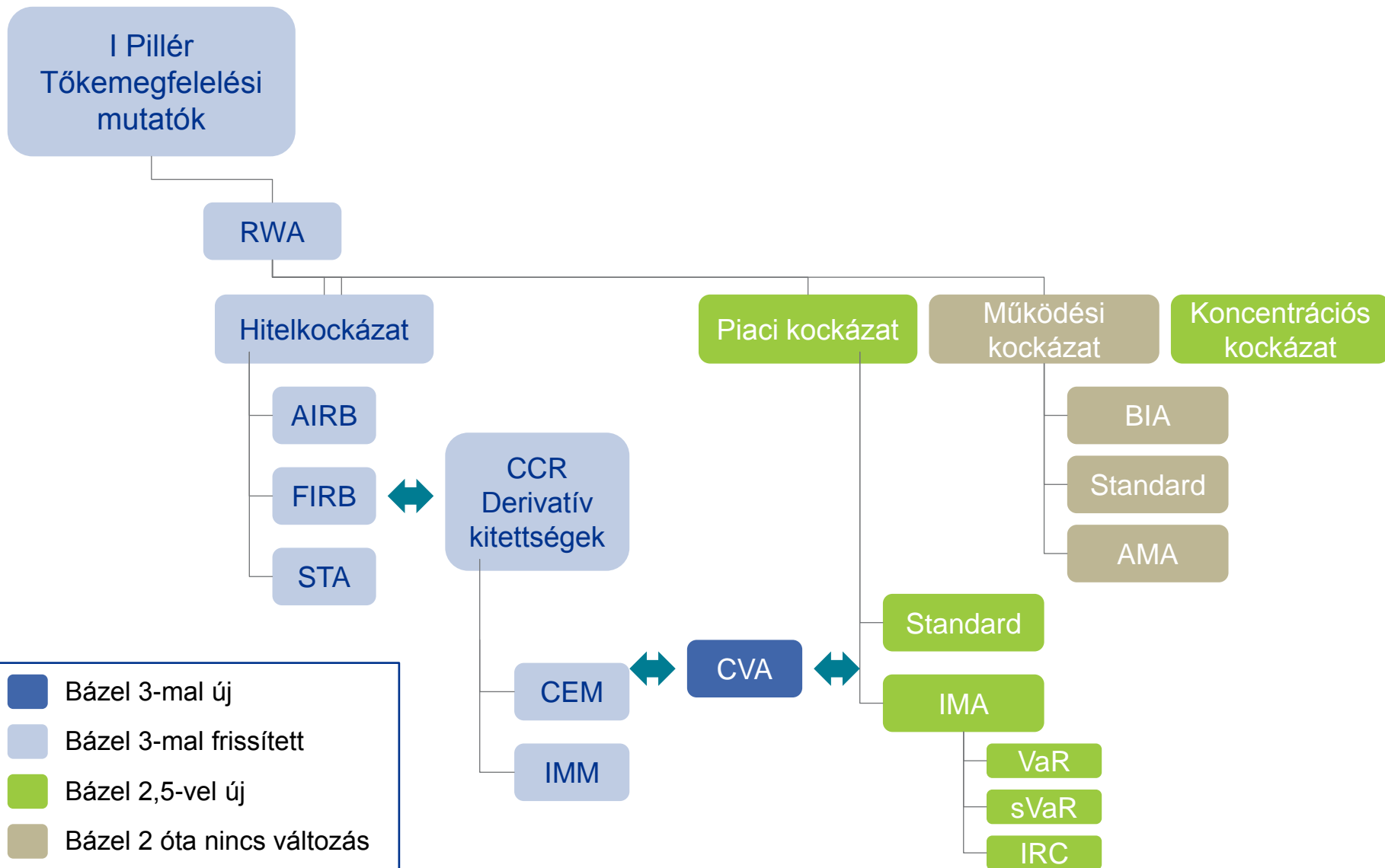
- Belső és külső adatok
- Forgatókönyv elemzés
- Üzleti környezet és kontroll tényezők
- Biztosítások hatása
- Validáció

Volumen-alapú

ASA

- Lakossági/Kereskedelmi banki
portfólió dominanciája

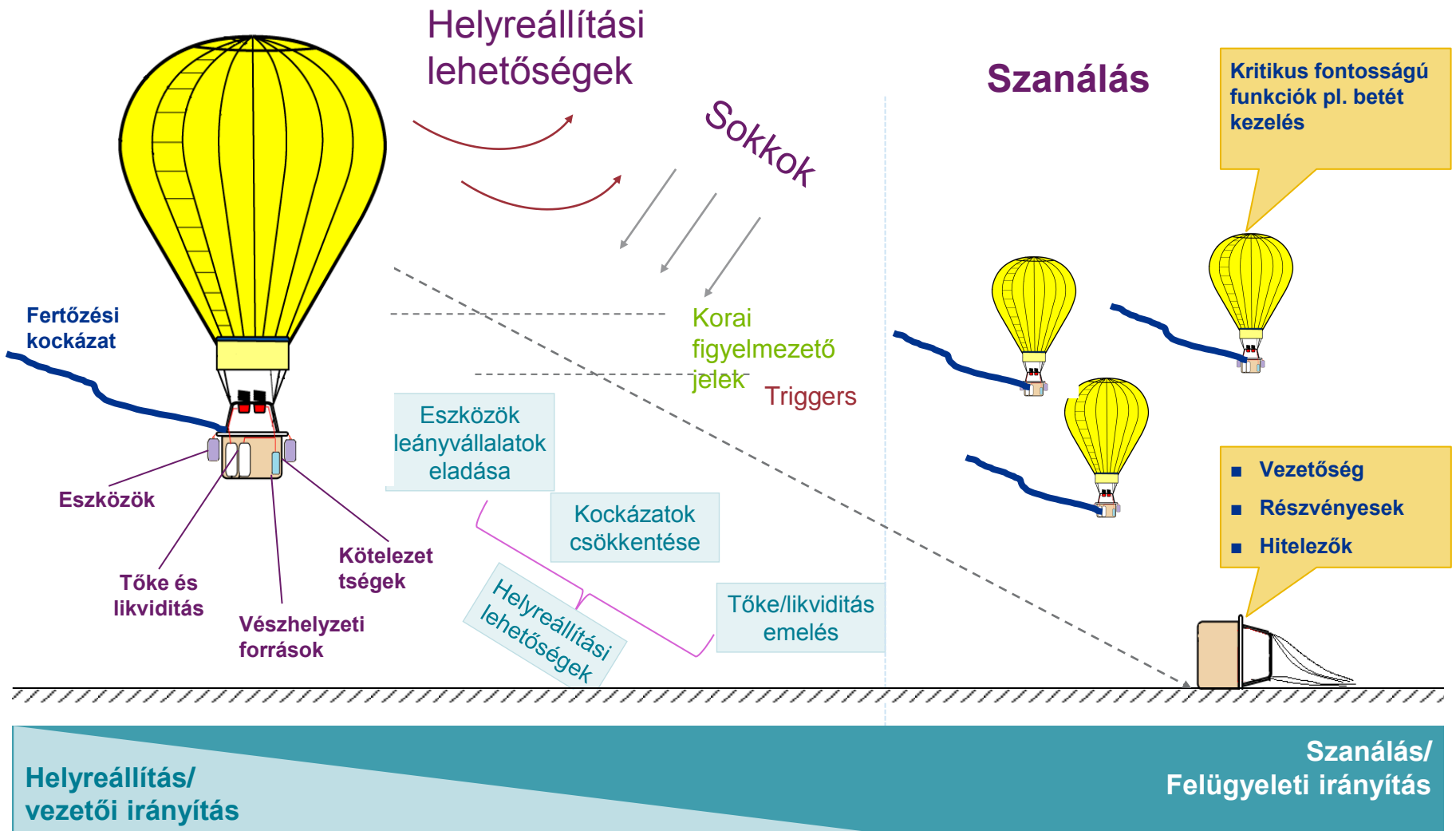
Motiváció a fejlett módszerek irányába

-
1. Bevezetés
 2. Tőkekövetelmények
 3. Helyreállítási és szanálási tervek
 4. Javaslatok az audit kapcsán
 5. Mellékletek
-

Irányítás és felügyelet

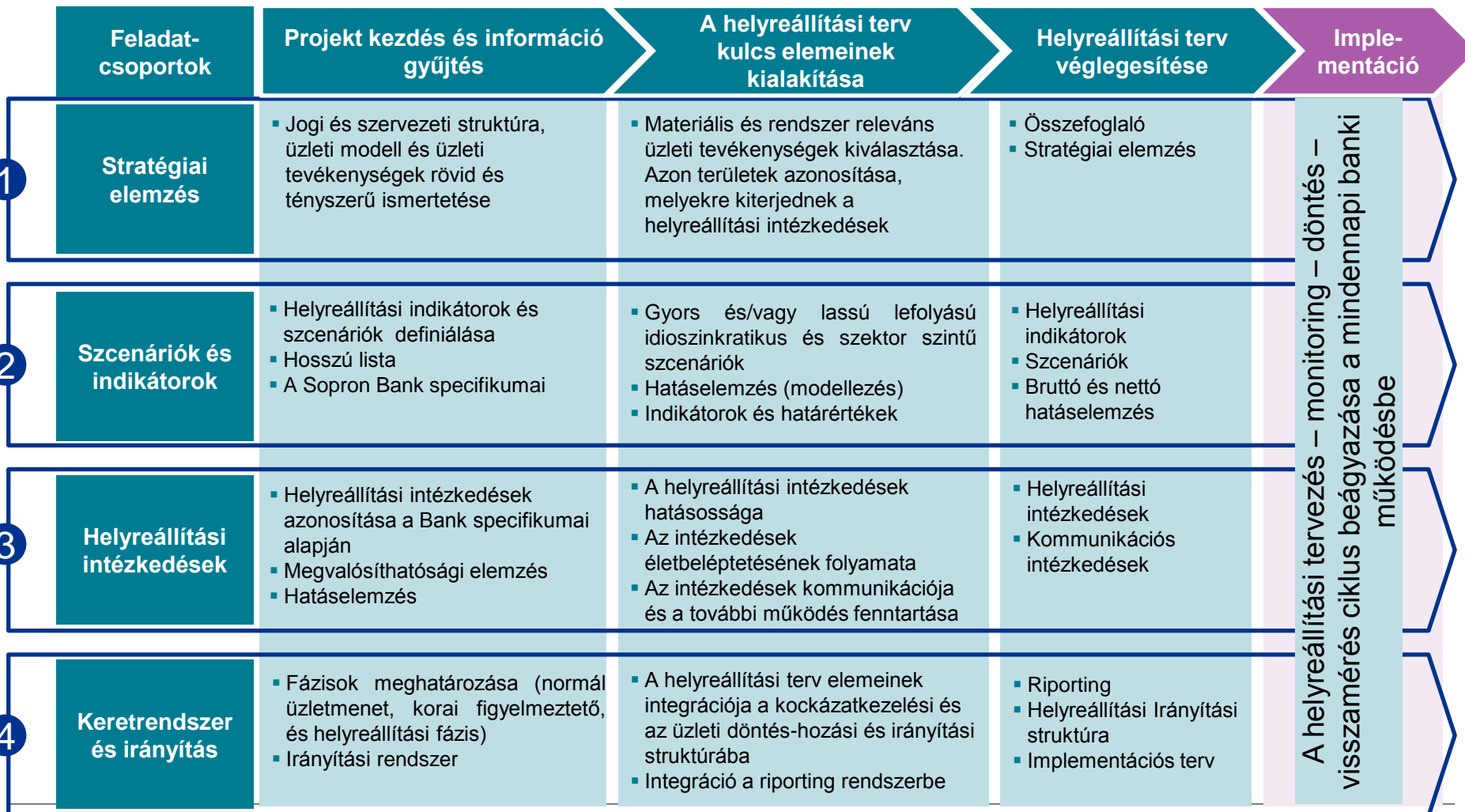
Helyreállítási és szanálási tervek

Helyreállítási terv

Áttekintés

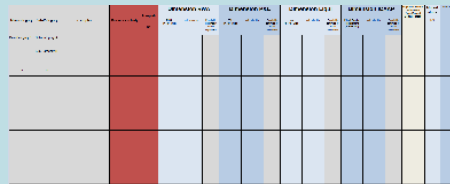
A helyreállítási tervezés során hipotetikusán előidézzük olyan stressz helyzeteket, amelyek a Bank tőkeoldali „összeomlásához” vezethetnek. A helyreállítási terv célja olyan hatásos és eredményes intézkedések kidolgozása, amelyekkel kivédhetőek ezek a stresszhelyzetek.

Stratégiai elemzés

Szervezeti struktúra és üzleti modell leírása

Üzleti működés, üzleti tevékenységek elemzése szegmensenként

Üzleti és szervezeti felépítés megfeleltetése

Keretrendszer és irányítás

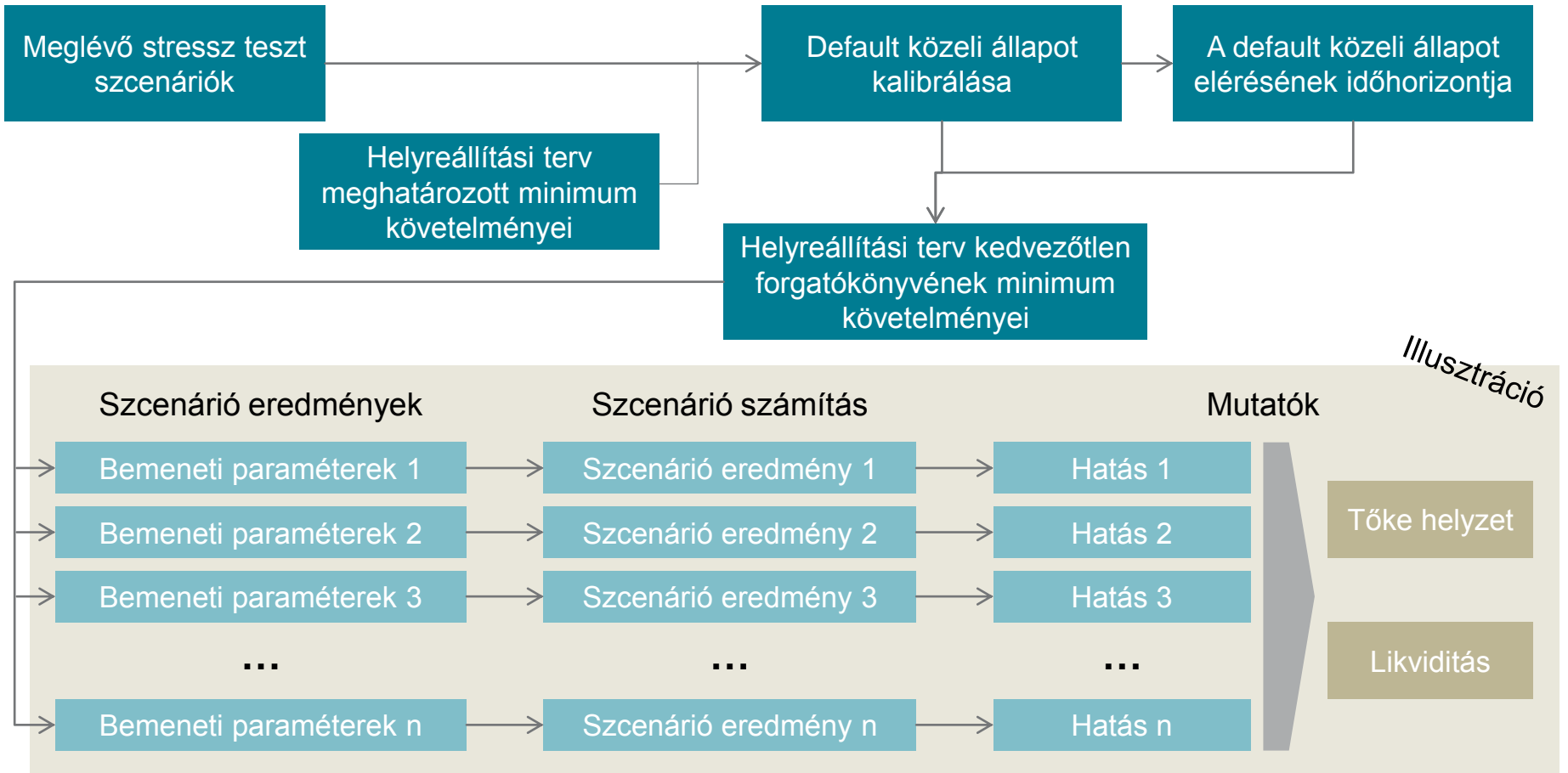
Az irányítási rendszer kulcs elemeinek meghatározása

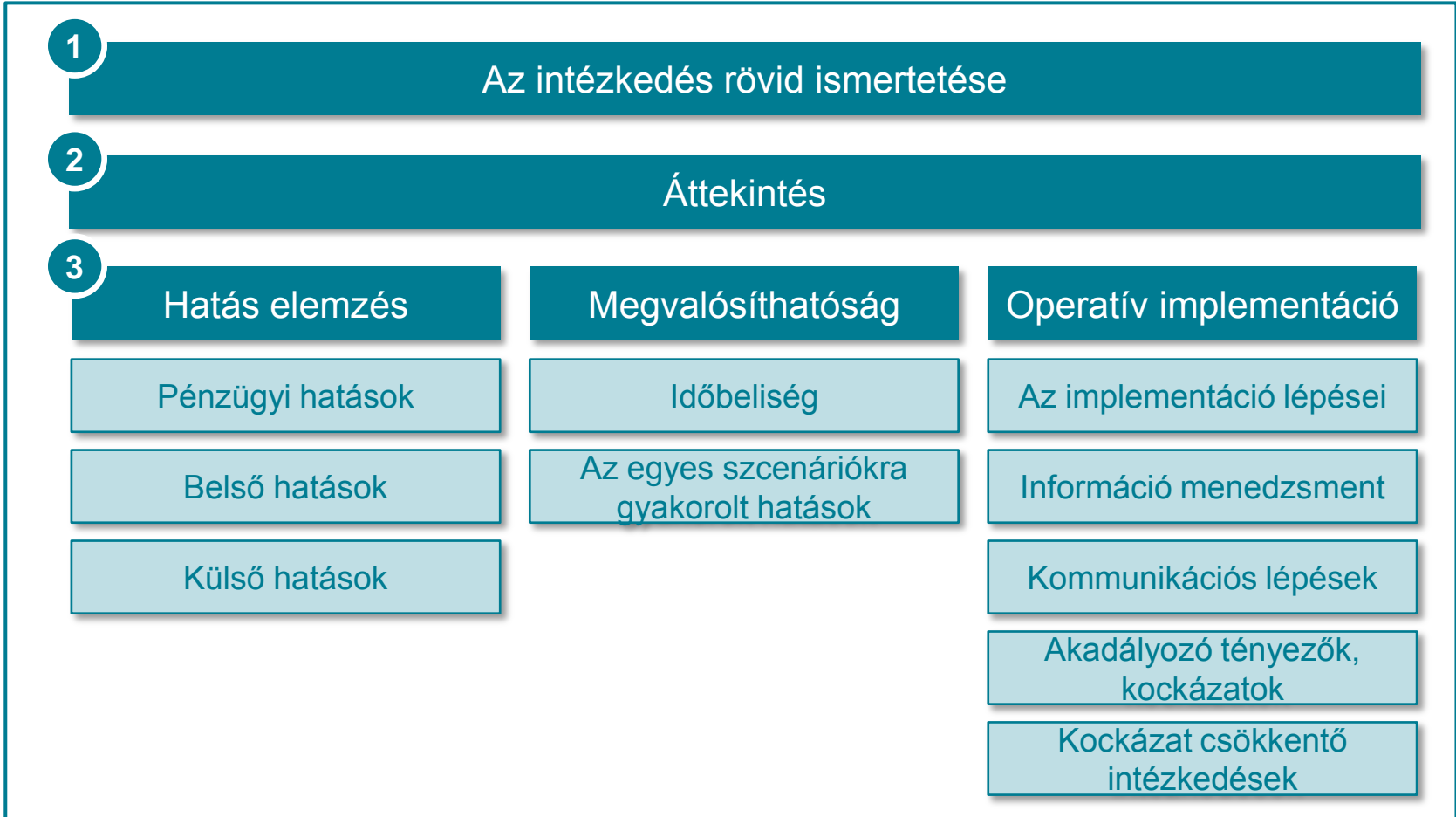
A helyreállítási irányítási rendszer kialakítása

A helyreállítási irányítási rendszer részletes leírása

Szabályozás és Implementációs terv

-
1. Bevezetés
 2. Tőkekövetelmények
 3. Helyreállítási és szanálási tervek
 4. Javaslatok az audit kapcsán
 5. Mellékletek
-

Javaslatok az audit kapcsán

Felügyeleti SREP vizsgálat és jelentés

SREP vizsgálat főbb lépései és átfutási ideje

Főbb lépések	Átfutási idő
Előzetes adat bekérés	4 héttel a helyszíni vizsgálat előtt
Helyszíni vizsgálat	4 hét
Draft jelentés kibocsátása	2 hónap
Egyeztetés a Bankkal	1 hónap
Végő jelentés kibocsátása	1-3 hónap

SREP jelentés tipikus tartalma

STRATÉGIA, VÁLLALATIRÁNYÍTÁS,
KOCKÁZATKEZELÉS
VÁLLALATIRÁNYÍTÁS ÉS KOCKÁZATKEZELÉSI
KERETRENDSZER
HITELEZÉSI JELLEGŰ KOCKÁZATOK
MŰKÖDÉSI JELLEGŰ KOCKÁZATOK
PIACI JELLEGŰ KOCKÁZATOK
LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT
STRATÉGIAI JELLEGŰ KOCKÁZATOK
II. PILLÉRES TŐKEFOGALOM

***A felügyelet a vizsgálatok során kifinomult
vizsgálati módszertannal rendelkezik***

***Minden intézménynek előírja az MNB, hogy kövessék nyomon a SREP által előírt feladatok és
készítsenek jelentést róla.***

Javaslatok az audit kapcsán

Ajánlott ellenőrzések (1/3)

Hitelkockázat:

- Expected loss és megképzett értékvesztés összehasonlítása
 - Az új CRR alatt egyedi és általános hitelkockázati kiigazításnak hívják a csoportos értékvesztési módszertan szerint megképzett províziót
 - A korábbi gyakorlat, miszerint a defaultos ügyfeleken megképzett províziót nettósították a teljesítőkön nem megképzett hiánnyal valószínűleg nem alkalmazható a jövőben
- Megvannak-e éven belüli validációs jelentések a PD, LGD, CCF modellek kapcsán, és ha azok jelentős hibákat tártak fel (piros jelzőlámpa), akkor ezekre vonatkozóan, történtek-e megfelelő intézkedések?
- A fedezeteket megfelelő gyakorisággal átértékeli-e a bank (lakóingatlan 3 év statisztikai módszer, nem-lakó évente helyszíni vizsgálat, pénzügyi fedezetek 3 havonta piaci érték alapján)?
- Vannak-e visszamérések a work-out során realizált bevételekre (vesztességek alakulására), és ezeket becsatornázzák-e pl az LGD modellekbe/fedezetértékelés során alkalmazott diszkontokba/értékvesztés képzési módszertanba?
- Egy hitel termék kapcsán lévő kitétségek az összes hitelezési kitétség 20%-át meghaladja, ilyenkor jelentősnek tekinthető a koncentráció és a felügyelet fokozott figyelmet fog fordítani az adott portfólióra:
 - A Bank rendelkezik-e megfelelő szabályokkal a koncentráció kezelésére (pl. stratégiájában kimondottan célja ez a koncentráció)
 - A Bank rendelkezik tervvel arra vonatkozóan, hogy leépítse ezt a koncentrációt

Javaslatok az audit kapcsán

Ajánlott ellenőrzések (2/3)

Működési kockázat:

- A működési kockázati tőkekövetelmény legalább 8-10 szorosa a működési kockázatokkal kapcsolatos veszteségeknek (éves átlag a veszteségadatok alapján)
- Ha van fejlett működési kockázat kezelési modellje a Banknak (AMA) a modell szerinti várható vesztesége nagyjából megegyezik az elmúlt három év egyéves átlag-vesztességével
- Ha az utóbbi három évben folyamatosan nő a panaszok száma
- Volt-e 3-nál több jelentős (kb. 1 millió HUF-nál nagyobb) bírsága a Banknak?
- Volt-e a szavatoló tőke 1%-át meghaladó működési veszteség eseménye a Banknak?
- Van-e átfogó biztosítása a Banknak (átfogó felelősségi, bankers blank bond (belső csalás), ingatlanok biztosítása)?

Piaci kockázat:

- Csak akkor jelentős ha meghaladja az összes Pillér 1-es tőkekövetelmény 5%-át a kerkönyvi tőkekövetelmény
- Van-e banknak 1 héten túli limit sértése, vagy ismétlődő materiális limitsértése?
- Ha van nem OECD ország devizájában denominált, annak értékpapírjára vonatkozó kereskedés, akkor a Bank szabályzatai megengedi-e ezt?
- A 2 hetes egybefüggő szabadságok megvoltak-e a kereskedésben résztvevő munkatársaknál, és azok nem is jelentkeztek be a szabadságuk alatt?
- Alkalmaz-e a bank a 2. pillérben stresszelt VAR számítást?

Javaslatok az audit kapcsán

Ajánlott ellenőrzések (3/3)

Likviditás

Az MNB által meghatározott mutatóknak való megfelelés: Deviza finanszírozás megfelelési mutató, Mérlegfedezeti és Betét fedezeti mutató

A Bank számít-e LCR és NSFR mutatót, annak szintje meghaladja-e a 70%-ot?

Volt-e jegybanki kötelező tartalék nem teljesítése a Banknak az elmúlt év során?

Partner kockázat

Volt-e elszámolási vitája kerkönyvi ügylethez kapcsolódóan a Banknak?

Számít-e CVA tőkekövetelményt a Bank?

Az előbbi slideokon bemutatottak fennállása mind olyan kockázatokra utalnak, amelyek részletesebb vizsgálatot igényelnek, annak érdekében, hogy feltárható legyen a valós hiba, vagy a mögöttes kockázat a banki portfólióban, vagy kontroll környezetben.

Javaslatok az audit kapcsán

Hiányos banki kockázat kezelésre utaló jelek

Kiélezet tőke helyzet:

- Ha 8,25% alá csökken a P1 tőkemegfelelés
- Ha SREP szorzó 170% felett van
- Ha az ICAAP tőkemegfelelése 8,5% alatt van

Hitel kockázat kezelés és mérés rossz működése:

- Ha jelentős az expected loss és a provízió közötti különbség (rossz az értékvesztési módszertan)
- Ha az előző évek tőke követelménye látványosan fluktuál
- Hitelminősítési felül bíráló (Override) 10% /nem minősített állomány 5% felett van
- Ha 10% felett van az tőke számítás során nem elfogadható (uneligable) fedezetek aránya
- Ha van 25% meghaladó nagykockázati pozíció a banki könyvben

Rossz kontrol környezet:

- Ha nem készült belső ellenőrzési jelentés az adott évben kockázat kezelési rendszer elemeiről (ICAAP, IRB, stb.)
- Ha 2014-ben nem frissítették a releváns kockázati szabályzatokat (pl. új Hpt, CRR, új Ptk miatt)
- Belső csalás mértéke meghaladja a szavatoló tőke 0,5%-át

-
1. Bevezetés
 2. Tőkekövetelmények
 3. Helyreállítási és szanálási tervek
 4. Javaslatok az audit kapcsán
 5. Mellékletek

Melléklet: Glossary

Rövidítés	
ICAAP	Internal capital adequacy assesment process
SREP	Supervisory review process
CRD	Capital requirement directive
CRR	Capital requirement regulation
CET1	Core Tier 1 (elsődleges alapvető tőke)
T1	Tier 1 (alapvető tőke)
AT1	Additional Tier 1 (kiegészítő alapvető tőke)
T2	Tier2 (járulékos tőke)
IRB	Internal rating based
PD	Probability of default
LGD	Loss given default
EAD	Exposure at default
CCF	Credit conversion factor

Rövidítés	
VaR	Value at risk
sVaR	Stressed value at risk
BIA	Basic indicator approach
TSA	Standardized approach
AMA	Advance measurement approach
CVA	Credit valuation adjustment
LCR	Liquidity coverage ratio
NSFR	Net stale funding ratio
RRP	Recovery and Resolution Plan
COREP	Common Reporting
FINREP	Financial Reporting
EBA	European Banking Authority
ITS	Implementing technical standard
RTS	Regulatory technical standard
SIFI	Systematically important financial institution

cutting through complexity™

© 2014 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. A Társaság ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. A Társaság nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik a Társaságnak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó és a „cutting through complexity” a KPMG International lajstromozott védjegye.